

**Tiết 21: Làm văn**

Ngày dạy: ...../...../10

Ngày soạn:...../...../10

**NGHỊ LUẬN VỀ MỘT Ý KIẾN BÀN VỀ VĂN HỌC****A. Mục tiêu:**

- Giúp HS: - Củng cố và nâng cao kiến thức về nghị luận văn học.  
- Biết cách làm bài nghị luận về một ý kiến bàn về văn học.

**B. Phương pháp - phương tiện:**1. Phương pháp:

Khai thác ngữ liệu, thảo luận nhóm, rút ra nội dung bài học.

2. Phương tiện:

GV: Giáo án.

HS: Phần chuẩn bị bài, sgk.

**C. Tiến trình bài dạy:****Bài cũ:**

- Thế nào là nghị luận về một bài thơ, đoạn thơ?
- Muốn làm bài nghị luận về một bài thơ, đoạn thơ cần đạt yêu cầu gì về nội dung và hình thức?

**Bài mới:**

| HOẠT ĐỘNG CỦA GV VÀ HS                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | NỘI DUNG BÀI HỌC                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | GHI CHÚ |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|
| <p><b>HD1:</b> HdHS tìm hiểu đề và lập dàn ý các đề bài ở sgk để rút ra khái niệm và cách làm kiểu bài này.</p> <p><b>TT1:</b><br/>HS đọc đề 1 sgk, GV gợi ý thảo luận:<br/>GV yêu cầu: Giải thích các từ, cụm từ; <i>phong phú, đa dạng, chủ lưu, quán thông kim cổ</i>?<br/>HS trao đổi, phát biểu<br/>GV nhận xét chung, định hướng:</p> <p><b>TT2:</b><br/>GV hỏi tiếp: <i>Đề bài nêu lên vấn đề cần bình luận là gì? Cần tham khảo những bài học nào để làm dẫn chứng?</i><br/>HS: Trao đổi, xác định vấn đề, suy nghĩ, liên hệ, phát biểu<br/>GV: Nhận xét chung, định</p> | <p><b>1. Tìm hiểu đề và lập dàn ý.</b><br/><b>Đề bài</b></p> <p><b>* Đề 1 – sgk</b><br/>a. <u>Tìm hiểu đề</u>:<br/>- <i>Phong phú, đa dạng</i>: Có nhiều tác phẩm với nhiều hình thức và thể loại khác nhau.<br/>- <i>Chủ lưu</i>: Dòng chính, bộ phận chính.<br/>- <i>Quán thông kim cổ</i>: Thông suốt từ xưa tới nay.<br/>- Nội dung bình luận: Làm rõ nhận định “văn học yêu nước là chủ lưu trong sự đa dạng, phong phú của văn VN”.</p> <p>+ <i>VhVN phong phú, đa dạng</i>:</p> |         |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                             |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------|
| <p>hướng lại:</p> <p><b>TT3:</b></p> <p><b>GV yêu cầu:</b> <i>Chứng minh văn VN rất phong phú và đa dạng?</i></p> <p>HS: Lấy dẫn chứng, chứng minh</p> <p>GV: Nhận xét chung, chốt lại:</p> <p><b>TT4:</b></p> <p>GV nêu câu hỏi thảo luận: <b><i>Chủ lưu của văn VN là yêu nước, nhận xét của em về ý kiến trên? chứng minh?</i></b></p> <p>HS trao đổi nhóm nhỏ, chứng minh</p> <p>GV nhận xét chung, chốt:</p> <p><b>TT5:</b> GV yêu cầu: <b><i>Chứng minh văn yêu nước VN quán thông kim cổ?</i></b></p> <p>HS: Trao đổi, chứng minh</p> <p>GV: Nhận xét, chốt:</p> <p><b>TT6:</b></p> <p>GV nêu câu hỏi thảo luận: <b><i>Suy nghĩ của em về nhận định của Đặng Thai Mai?</i></b></p> <p>HS: Suy nghĩ, tự do, phát biểu</p> <p>GV Nhận xét chung, định hướng cách hiểu cho HS</p> <p><b>TT7:</b></p> <p>GV yêu cầu HS dựa vào gợi ý của sgk để lập dàn ý</p> <p>HS: Tiến hành</p> <p>GV: Định hướng:</p> | <p>Chứng minh: Nhiều tác phẩm, nhiều thể loại, đề tài phong phú.</p> <p>+ <i>Chủ lưu của văn VN là yêu nước:</i></p> <p>Chứng minh: Quá trình dựng nước và giữ nước là cảm hứng xuyên suốt cho sáng tác của các nhà thơ, văn.</p> <p>+ <i>Văn yêu nước VN quán thông kim cổ:</i></p> <p>Chứng minh:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Văn trung đại: chiến đấu chống giặc ngoại xâm (Tống Nguyên, Minh, Thanh).</li> <li>• Trong hai cuộc kháng chiến chống Pháp, Mỹ chủ lưu ấy càng phát triển mạnh mẽ.</li> </ul> <p>b. <u>Lập dàn ý</u></p> <p>- Mở bài: Giới thiệu ý kiến của Đặng Thai Mai</p> <p>- Thân bài: Gồm các luận điểm chính:</p> <p>+ Văn VN rất phong phú, đa dạng.</p> <p>+ Văn yêu nước là chủ lưu xuyên suốt lịch sử VN.</p> <p>+ Lí giải nguyên nhân khiến văn yêu nước trở thành chủ lưu xuyên suốt.</p> <p>- Kết bài: Nhận định về ý kiến của Đặng Thai Mai, giá trị hiện nay của ý kiến đó.</p> <p><b>* Đề 2 – sgk</b></p> <p>a. <u>Tìm hiểu đề:</u></p> <p>- <i>Tuổi trẻ đọc sách như nhìn trăng qua cái kẽ:</i> Đọc sách chỉ hiểu vấn đề trong phạm vi nhỏ hẹp.</p> | <p>HS kể tên các tác phẩm để chứng minh</p> |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <p><b>TT8:</b><br/>GV yêu cầu HS đọc đề 2 sgk, GV gợi ý thảo luận các câu hỏi sgk để HS tìm hiểu đề.<br/><i>Em hiểu ntn về 3 hình ảnh so sánh trong ý kiến của Lâm Ngữ Đường?</i><br/>HS: Suy nghĩ trao đổi, phát biểu<br/>GV: Nhận xét, chốt:</p> <p><b>TT9:</b><br/>GV nêu câu hỏi thảo luận: <i>Theo em hề cứ có nhiều kinh nghiệm, vốn sống thì đọc sách sẽ có kết quả?</i><br/>HS: Trao đổi, phát biểu<br/>GV: Nhận xét chung. định hướng lại:</p> <p><b>TT10:</b> GV hướng dẫn HS lập dàn ý theo gợi dẫn của sgk.</p> <p><b>HD2:</b> Hd HS rút ra khái niệm tìm hiểu cách làm bài.</p> <p><b>TT1:</b><br/>GV hỏi: <i>Theo em thế nào là nghị luận về một ý kiến bàn về văn học?</i><br/>HS khái quát, rút ra khái niệm<br/>GV nhận xét, chốt:</p> <p><b>TT2:</b><br/>GV yêu cầu: <i>Hãy rút ra đối tượng và nội dung của bài nghị luận về văn học? Khi viết bài nghị luận cần tập trung làm rõ</i></p> | <p>- <i>Lớn tuổi đọc sách như ngắm trăng ngoài sân:</i> Kinh nghiệm, vốn sống nhiều hơn, tầm nhìn mở rộng hơn khi đọc sách.</p> <p>- <i>Tuổi già đọc sách như thưởng trăng trên đài:</i> Càng nhiều vốn sống càng hiểu vấn đề sâu rộng hơn khi đọc sách.</p> <p>⇒ Càng lớn tuổi, vốn sống, kinh nghiệm càng dày dặn, đọc sách càng hiệu quả.</p> <p>- Vốn sống, kinh nghiệm giúp ích rất nhiều trong việc đọc sách của con người.</p> <p>- Bên cạnh đó cần:</p> <p>+ Trình độ văn hóa.</p> <p>+ Trình độ lí luận.</p> <p>+ Yêu thích việc đọc sách.</p> <p>b. <u>Lập dàn ý</u> (sgk)</p> <p><b>2. Khái niệm:</b><br/>Nghị luận về một ý kiến bàn về văn học là kiểu bài yêu cầu người viết phải biết cách giải thích đúng đắn nội dung một ý kiến văn học, biết nhận định, đánh giá ý kiến ấy.</p> <p><b>3. Cách viết bài nghị luận về một ý kiến bàn về văn học</b></p> <p>- Đối tượng nghị luận về một ý kiến bàn về văn học rất đa dạng: Về văn học sử, lí luận văn học, tác phẩm văn học ...</p> <p>- Việc nghị luận về một ý kiến bàn về văn học thường tập trung vào giải thích, nêu ý nghĩa và tác dụng của ý kiến đó đối với đời sống.</p> <p><b>* Luyện tập</b><br/>Bài tập 1 – sgk</p> |  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

|                                                                                                                                                                                                     |  |  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|
| <p><i>vấn đề gì?</i></p> <p>HS: Khái quát, rút ra kết luận</p> <p>GV: Nhận xét, chốt:</p><br><p><b>HD3:</b> Hd luyện tập</p> <p><b>TT1:</b> GV hướng dẫn qua bt1 - sgk. HS về nhà hoàn thành bt</p> |  |  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|

**Dặn dò:**

- *Bài cũ:* + Làm bt phần luyện tập.  
+ Đọc, tham khảo các bt trong sách bt.  
+ Nắm lí thuyết để chuẩn bị cho tiết bs tiếp theo.
- *Bài mới:* “Việt Bắc” Phần tác giả  
+ Đọc trước văn bản.  
+ Trả lời câu hỏi phần hướng dẫn học bài.